GAZETA KRAKOWSKA

No. 78.

Z KRAKOWA DNIA 29 WRZESNIA 1822 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 20 Września.

W dniu 17 b. m. obchodzono w tuteyszey stolicy uroczystość Imienin Jey Cesarskiey Mości Elżbiety Alexiejowny przez solenne nabożeństwo odprawione w Kościele Metropolitalnym, na ktorem się Władze Rządowe znaydowały. Wieczorem oświecono miasto.

Doszła tu wiadomość iż Nayiaśnieyszy Cesarz y Krol nasz, w podróży swey do Wiednia odwiedził d. 5 Września Arcyxięcia Kardynała w Wischau. Dnia 6 nocował w domu pocztowym na stacyi Posoritz mil dwie od Brynu, gdzie zwykłą swą hoynością obdarował Pocztmistrzową tameczną bogatym fermuarem. — Dnia 7 wyiechał naprzeciw N. Monarchy N. Cesarz Austryiacki do Stammersdorff, zkąd razem do Wiednia udali się.

Z Petersburga d. 24 Sierpnia d. k.

(Z Gazety Petersburgskiey.)

W nieszczęśliwym czasie, kiedy rodziny Greckie, opuszczaiąc oyczyznę i domy, szukały ocalenia w granicach iedney z niemi wiary Rossyi, Radca Tayny Xiąże A. N. Golicyn, wyiednał Naywyższe pozwolenie, na otworzenie po całem Państwie zapisów na rzecz nieszczęśliwych; a w Sierpniu roku zeszłego przystąpił do zbierania dobroczynnych ofiar, wzywaiąc do tego Przenayprzewielebnieyszych Biskupów dyecezalnych i Naczelników Guberniy, do zapraszania wszystkich, ktorych litościwa ręka, otwarta ku pomocy nieszczęśliwym niezamyka się w szafunku miłosierdzia.

Wszechmocny udarował rzecz tę pomyślnością w oyczyźnie naszey, gdzie każde dobroczynne przedsięwzięcie znayduie powszechną gorliwość w miłości Chrześciiańskiey, i gdzie ubogi z małym pieniądzem, iak bogaty ze sztuką złota spieszy złożyć ie w szczerey ofierze na pomocy bliźniego.

Ofiary dotychczas skutecznie się zbierały. Ogoł ich wynosi dotąd 775,000 rubli; w liczbie tey Naymiłościwiey ofiarowanych przez Jego Cesarską Mość 150,000 rubli, przez Nayiaśnieyszą Cesarzową Jeymość Maryią Fiedorownę 10,000 rubli, a za Naywyższem zezwoleniem wydano z Kommissyi szkół duchownych, na wspomożenie Greków stanu duchownego 52,241 r. 60 k.

W miarę otrzymywanych ofiar summy odsyłane były do Kiszeniewa i Odessy, gdzie na rozkaz Naywyższy ustanowione są osobne Komitety dla rozdzielania wspomożenia pomiędzy wygnańcami Greckiemi.

W niezwłocznym czasie umieści się w Gazetach obu stolic, szczegółowy rachunek summ, otrzymanych z dyecezyy

5 Guberniy, iako też podziału ich w Kiszeniewie i Odessie.

Radca Tayny Xiążę Golicyn za obowiązek sobie poczytuie poprzedniczo o tem uwiadomić.

A że liczba Greków, potrzebuiących pomocy, iest wielka, a w przeciągu czasu summy zebrane na ich wspomożenie, wyczerpuią się; przeto przedłużenia ieszcze zbierania tych ofiar iawna iest potrzeba; zatem Xiążę Golicyn za obowiązek sobie poczytuie, zwrócić dobroczynną uwagę spółziomków naszych na stan takiey liczby rodzin, którym potrzebny iest przytułek, pożywienie i odzienie, osobliwie za nadeyściem zimy.

Dnia 1 Sierpnia fregaty Otkrytije i Błahonamierennyj, pierwsza pod dowództwem Kapitana Porucznika P. Wasiljewa, a druga pod sprawą P. Szyszmarowa, szczęśliwie przybyły do Kronstadu z podróży swey do północnego bieguna. Powracaiąc zatrzymały się u wysp Sandwich. Obiechawszy przylądek Horn, puściły się do Brazylii, a wypłynąwszy z tego portu dnia 4 Maia, zawinęły do Kopenhagi dla nabrania świeżey żywności, zkąd przybyły do portu Kronsztadzkiego. (Le Conserv. Impartial.)

Dnia 19 Lipca o godzinie 4tey z południa w mieście Piratynie i w różnych okolicach tego powiatu, panowała wielka burza z ulewą i wielkim gradem. W wielu mieyscach poznosiła młyny, obaliła kilka domów włościańskich, a w dachu domu pocztowego w Piratynie zerwała 17 sztuk blachy żelazney, w oknach zaś mnóstwo szkła potłukła. Grad wiele zboża poniszczył i pozabiiał ptastwo. Podobnąż burzę mieli w tamtych okolicach przed 23ma laty. Godną uwagi, że i wtedy się zdarzyła nie tylko tego dnia, to iest, 19 Lipca, ale o teyże samey godzinie.

Dnia 20 Lipca o godzinie 1szey z południa w Chersonie, z grzmotem, z piorunami i gradem wielkości orzecha, był deszcz ulewny, który trwał do 3 godziny. Grad w wielu domach powybiiał okna.

Z Paryża d. 11 Września.

Onegday Hr. Reinhard, Minister nasz przy Seymie związku Niemieckiego, miał u króla prywatne posłuchanie, równie iak Arcybiskup Baltimoru.

Na posiedzeniu sądu w Poitier d. 6 w sprawie Bertona słuchanemi byli świadkowie za obwinionemi. Posiedzenia d. 7 i 8 zaięły mowy obrońców obwinionych. D. 9 Jeneralny prokurator Mangin zabrał głos, na końcu którego przypominał sędziom, aby przy maiącym wkrótce wydać wyroku mieli dobro oyczyzny przed oczema i nie dali się uwieść zwodniczem wymówkom obwinionych. Po P. Magin, Jenerał Berton odczytał drugą mowę, w którey nie tyle iak w pierwszey za sobą mówił, ale prawie całą przeciw jeneralnemu prokuratowi obrócił. Resztę tego posiedzenia zaięły mowy obrońców przeciw jeneralnemu prokuratorowi. Dziś przełoży Prezes sędziom treść sprawy, a w wieczór nastąpi wyrok. — Jeneralnemu prokuratorowi Mangin powytłukano d. 6 w wieczór w iego mieszkaniu w Poitier okna, a na kilka dni pierwey przysłano mu N. 123 oznaczony wyrok śmierci w imieniu związku Węglarzów. Sędziowie przysięgli odbieraią ciągle grożące listy, a dotąd niemogą doyść ich autora.

Skazani przez sąd tuteyszy na śmierć 4 woyskowi, należący do spisku w Roszeli, odwołali się do sądu kassacyynego. Uznani za niewinnych zostali zaraz uwolnionemi.

Konsul Francuzki w Smirnie David i Kapitan okrętowy Kergritz za daną Łacińskim Biskupom i wszystkim w tamteyszych okolicach Katolikom pomoc, otrzymali od Oyca S. ordery złotey ostrogi.

Officerowie Królewskiey gwardyi dali d. 5 b. m. dla zbiegłych tu officerów od gwardyi Hiszpańskiey wielką ucztę.

Jedno z naszych pism twierdzi, że na teraźnieyszym Kongressie będą nawet stosunki związku Niemieckiego zmienione. Wniosek ten zasadza się iednak tylko na podroży przyduiącego Posła do Wiednia.

Karol Wielki zabronił iako zabobonnego czynu chrzcić dzwony. Niedawno ochrzczono atoli w Douai dwa dzwony.

Londyńska gazeta Morning-Chronicle pod d. 6 b. m. umieściła w języku Francuzkim nową rewolucyyną pieśń Marselską z r. 1822, co zapewne da powód do uwalenia naszego Rządu.

Dziennik Sporów udziela z Gońca Londyńskiego artykuł, który podług listów z Wiednia zawiera: że Król Hiszpański prosił Cesarzów Austryiackiego i Rossyyskiego o pomoc, ale oba iey odmówili. Ma zatem tę prośbę ponowić Kongressowi. Ministrowski ten dziennik przydał do tego artykułu następuiącą uwagę: Trudno wierzyć, aby Dwory Austryiacki i Rossyyski odrzucić miały prośbę Krola, który widocznie dręczony iest od rewolucyyney fakcyi; ale trudniey ieszcze wierzyć, aby podobna prośba doyść mogła do tych Dworów, ponieważ Krol ustawicznie iest pilnowany i podglądany. Rzecz obięta w tym artykule gruntuie się zapewne na mylnie wziętey rzeczywistości.

Tenże dziennik wyraża: "Jeżeliby smutne przepowiedzenia Spektatora Smirneńskiego sprawdzić się miały; ieżeliby z hańbą dla ludzkości dopuszczono Greków w Pelopenesie, iak na wyspie Scio, wyrznąć, tedy Francyia przybrałaby piękną rolę, gdyby reszcie narod Greckiego ofiarowała przytułek na Korsyce, w Langwedocyi i Prowancyi, zwłaszcza, iż starożytność widziała iuż tam osady Greckie. Francyia zyskałaby przez to na ludności, handlu i żegludze, ponieważ Grecka siła morska pewnie wymknie się z rąk Tureckich. Srodek ten niepotrzebnie obcego zezwolenia, i uskutecznić go potrafią honor tego wielkiego Chrześciiańskiego królestwa, uczucie wspaniałomyślnego narodu i dobroć serca Burbonow. Lecz może Opatrzność raczy ieszcze utrzymać Grecyią!

Ces. Rossyyski Minister sekretarz stanu, Hr. Capodistrias, przybył tu i uda się na kąpiele do Emsy.

Z Baiony d. 5 Września.

Słychać, iż ieżeli do 15 b. m. nie pokażą się żadne znaki żółtey gorączki w Hiszpanii, tedy kordon zdrowia i lazaret w Behobie zniesionemi zostaną. Wszelako pozostaną tam woyska nasze iako obserwacyyny korpus, który gdyby Portugalija woyska swoie dla zmocnienia Hiszpańskich do Pireneów posłała, zmocniony zostanie.

Trapista po ostatnim siebie pobiciu przyłączył się z 200 ludzi do korpusu Quesady, lecz 2000 konstytucyynego woyska stoi w Sanguenza z tyłu tego korpusu, a 3000 pod Jenerałem Espinosa idą prosto przeciw niemu. — Poymany pod Eyerba Naczelnik głównego sztabu Trapisty, znany Bessieres, umarł na rany swoie.

Goniec Blondel został w podróży swoiey przez woyska wiary przytrzymany, które odebrane mu papiery spaliły.

Wszystkie listy z Madrytu zapowia-

aią nieochybne rozproszenie woyska wiary. — Odezwa Prefekta Salvador wkładaiąca na rodziców odpowiedzialność za nieobecnych synów, i t. d. sprawiła iuż znaczne zbiegowstwo w woysku wiary.

Rachuią, iż bawiący tu Jenerał Eguia wydał od 6 miesięcy na woysko wiary do 5 mill: Fr.

Z Madrytu d. 30 Sierpnia.

Stan zdrowia N. Królowey niestety ieszcze się nie polepszył.

N. Król nakłonił się na naleganie Ministrów do zwołania nadzwyczaynych Stanów na 25 Września.

Jenerał Copons złożył naczelne dowództwo Madrytu, ktore powierzone zostało Jenerałowi Odaly; należał on w r. 1820 do korpusu Riego.

Dziś powrócił tuteyszy prefekt z trzechdniowego obiazdu różnych okolic prowincyi do stolicy. Przez ten obiazd przytłumiony został spisek, który w krótce miał wybuchnąć; przyprowadzono tu kilkanaście uwięzionych osób, a między innemi ienerała Kapucynów Cirilo, zabrano oprócz tego mnostwo broni, pieniędzy i innych rzeczy.

Jenerał Palafox, dowodzący woyskami, które trzymaią straż w pałacu Królewskim, odkrywszy pomiędzy halabardystami zmowę (iak mówią na uprowadzenie Króla) rozkazał im wczoray wystąpić, wywołał z szeregu 64 naprzód, rozkazał im zdiąć mundury, udać się do ienerała kapitana, gdzie przygotowane są dla nich paszporty i wskazane im będzie mieysce, do którego udać się maią. Gdy nie pozostało się iak 56 halabardystów, przeto milicyianci i żołnierze trzymaią straż w salach pałacu.

Bankier Hubbard, przybyły tu z Paryża, zatrzymany został przez oddział przeciw konstytucyynego woyska pod Burgos, któremu się 20 pesos okupił.

Jenerał kapitan z Saragossy doniosł, pod d. 23 b. m. Ministrowi woiennemu: "Przeciwnicy konstytucyi przybyli pod Juanito z Nawarry do Sos, i kazali Alkada, notaryusza i dwóch regidorew rozstrzelać. Krew alkada mey prowincyi tak niegodziwie przelana, wymaga na wzaiem krwi. Wniydę do Nawarry, każę pochwycić krewnych hersztów rokoszu, iako to: Santos Ladron i Uriz (wnuka Biskupa Pampelony) i na tem samem mieyscu, gdzie tamci rozstrzelać. Biskupa, ieżeli potrafię schwytać nie inny los spotka. Jeżeli to moie postanowienie nie podoba się Krolowi, tedy proszę JW. Pana o wyrobienie mi u J. Kr. Mości uwolnienia, gdyż bez przykładney zemsty nie ch. bydź świadkiem tylu mordów."

Minister spraw wewnętrznych rozpoczął swoie urzędowanie zniesieniem 8 klasztorów, które wspierały przeciwników konstytucyi; pomiędzy niemi znaydue się wielki klasztór Dominikanów w Orihuela. — Minister morski rozkazał uzbroić na prędce pięć woiennych okrętów, z których 3 pod brzegami Katalonii, a dwa pod Kantabryyskiemi krążyć będą, dla przecięcia związku przeciwników konstytucyi z Francyią.

Jenerał Mina otrzymał dowództwo nad woyskiem, które stoi naprzeciw kordonowi Francuzkiemu. Mina przy rozporzęciu swoiego zawodu woyskowego był młynarczykiem. Marszałek Suchet i inni jenerałowie Francuzcy poznali go w ostatniey woynie przeciw Hiszpan i iako męża rzadkich woyskowych talentów.

Mówią, iż w Koruna uwięziono urzędnika Francuzkiego, oczem zaraz do Madrytu posłano wiadomość.

- Poseł Francuzki zaskarżył przed są-

dem tuteyszym paszkwil przeciw swoiemu Monarsze, który publicznie był sprzedawany.

Z Lizbony d. 13 Sierpnia.

Do Brazylii posłane ztąd były maią nowe woyska. Minister morski uczynił z tego powodu do kupców odezwę o składki pieniężne, ale dotąd bezskutecznie.

W nocy z 24 na 25 Lipca o godzinie w pół do drugiey czuć się tu znowu dały dwa mocne wstrząśnienia ziemi.

Jedno z nayulubieńszych pism tuteyszych *O Campeao Portuguez*, twierdzi, iż odrodzenie kraiu iest dotąd tylko w teoryi, ale nie w praktyce. Rządowa gazeta zbiiaiąc to twierdzenie, zapewnia, iż sądownictwo w przeciągu 6 miesięcy odsądziło więcey spraw, niżeli w 10 latach pod dawnieyszym Rządem. Samych urzędników osądzono na różne kary 31 których od poczęcia Monarchii tylu nie ukarano.

Z Londynu d. 10 Września.

Xiąże Wellington wyzdrowiał zupełnie; lecz dzień odiazdu iego do Wiednia, nie iest ieszcze oznaczony. — J. K. Mość postanowił wczoray powołać do gabinetu P. Canninga. Odtąd rozchodzi się pogłoska, że P. Canning obeymie wydział admiralicyi, a Lord Meville uda się do wschodnich Indyy.

Pomiędzy nowemi składkami dla Irlandczyków znayduie się podpisana kwota 252 Fs. od właścicielów gospody Londyńskiey.

Chemicy Tyrell i Badams odkryli nowy sposób robienia gryszpanu, który przechodzi w dobroci Franuzki.

Zwłoki Herschella pochowane zostały w kościele w Upton. Siostra iego Karolina, dopomagaiąca mu ciągle astronomicznych dostrzegań, niemałey nabyła biegłości w astronomii. Syn iego odziedziczył wielki po nim maiątek.

Cena pszenicy średniego przecięcia była na targu d. 31 Sierpnia 38 szyl: 9 penców kwarteru. Dowóz zboża nie był na tym targu wielki. — Zniesione na Malcie monopolium rządowe zboża sprawiło powszechne ukontentowanie.

Jedna z Dam Szkotskich na balu w Edinburgu tańcząc kontradansa na przeciw Króla, tak dalece się uniosła, iż obie ręce przeciw J. Kr. Mci wyciągnęła. Monarcha ukłonił się iey nizko, położył prawą rękę na piersiach i rzekł uśmiechaiąc się wzniósłszy ramiona: "Bardzo chętnie Mcia Pani, gdybym tylko mógł, ale nie mogę; moie dni tańcu iuż przeminęły."

Podług Edinburgskiey gazety 26letni ubogi chemik wynalazł sposób wyprawiania w sześciu tygodniach skór o połowę z mnieyszym niż dotąd kosztem. Członek strony oppozycyyney w parlamencie zakupił od niego ten sekret, wypłaciwszy mu zaraz 10,000 Fs. z zapewnieniem na 5 lat po 5000, a potem corocznie po 1000 Fs. (Francuzcy i inni chemicy doświadczali nieraz z pomyślnym skutkiem szybkiego wyprawiania skor, ale nakoniec przekonali się, iż nagłe wyprawianie nie wiele warta. (Czyli powyższa nie do uwierzania wielka nagroda za ten nowy wynalazek iest rzetelna, czas okaże, równie iak iego użytek.)

Pomiędzy wielu nieszczęśliwemi, którzy w zeszłym tygodniu odebrali sobie życie, znayduie się także 60letni bogaty budowniczy, ktory podobnym nożykiem iak Margr: Londonderry podeznął sobie garło.

Kongres Kolumbiyski nadał Indyianom równe z innemi obywatelami Rzeczplitey prawa.

Don Garcia del Rio i Don Paroissien przybyli tu iako pełnomocnicy niepodległego Rządu Peru.

Prezydent Hayti, Jan Piotr Boyer, pisał ieszcze d. 18 Sierpnia r. z. list do iednego z kupców Bostonu, w którym wyraził, iż pragnie, aby Ziednoczone Stany północney Ameryki i Europeyskie Mocarstwa uznały iak nayprędzey niepodległość Hayti, którą wyspę zazywa Królową Antyllów.

Rossyyski Porucznik morski Wassilew usiłował daley na północ drogą Behringa zapłynąć, niżeli kapitan Cook. Dopłynął do 71 stopnia i z strychów i odkrył daley na północ od przylądka lodowatego dwa nadbrzeża.

Z Hagi d. 13 Września.

Rada miasta Harlem postanowiła, iż czwarty stoletni obchód wynalezienia sztuki drukarskiey w przyszłym r. 1823 z stósowną uroczystością obchodzony będzie. P. Jakób Koning w rozprawie o wynalezieniu sztuki drukarskiey wykazał nowemi i dostatecznemi dowodami, że sztuka drukarska w 15tym wieku w Harlem przez Wawrzeńca Janszoon Coster wynalezioną została, i otrzymał za nią wyznaczoną przez Hollenderskie towarzystwo umieiętności nagrodę.

D. 11. b. m. w kościele katedralnym w Gandawie wybuchnął potężny ogień. Kosztowności wyratowano iednak szczęśliwie. Przy odeyściu poczty o godzinie 4 z południa ieszcze się paliło, ale miano nadzieię przygasić ogień, który zapuszczony bydź miał przez nieostrożność pokrywaiącego dach ołowiem.

Minister publiczne o oświecenia posłał uniwersytetowi Gandawskiemu piękny medal, bity na pamiątkę wyprawy do Palembang. Na iedney stronie zawiera wizerunek Króla, a na drugiey rycerza rzucaiącego dzidę i Boginią zwycięztwa.

Z Lill piszą, iż Jenerał Lafayette przybył do Annapes, w północnym departamencie, do Barona Brigode, członka izby Deputowanych. Ma on bydź bardzo urażony względem sposobu, iakim iego imie w sprawie Bertona iest wspominane, i postanowił nie zasiadać w izbie Deputowanych, chociażby nawet był obranym.

Z Kopenhagi d. 14 Września

We środę powrócił tu Xże Chrystyian Duński z swoią Małżonką i synem i przyięty uroczyście został przez znaydujące się tu Xiążęta i officerów pułku swoiego. Po krótkiem tu zabawieniu udali się Xięztwo Jchmość do zamku Friederyksberg, gdzie z N.N. Królestwem obiad iedli. Tak mieszkańcy stolicy, iako i innych miast okazali radość swoią z szczęśliwego powrotu Xięztwa Duńskich którzy następuiącą zimę przepędzą zapewne w stolicy.

Sprzedarz piękney wsi Herrenhofes za 29,000 tal: (wyraża iedno z pism Duńskich) okazuie iak dalece wartość gruntowey własności spada, gdyż na tey wsi częścią publiczne zakłady, częścią prywatne osoby miały 100,000 tal. zahypotekowanych.

Z Sztokólmu d. 10 Września.

W przeszłą sobotę raczył Król znaydować się na śniadaniu u Niderlandskiego Posła w Bellevue, a we środę dał J. K. Mość w letnim zamku Haga obiad, na którym znaydowało się wielu zagranicznych Posłów.

Wielki Admirał. Hr. Cederström, towarzyszyć ma Krolowi w podroży do Norwegii.

Podług urzędowego doniesienia z Westeras spaliła się znaczna część wsi Królewskiey Kungrär. Zamek i ratusz stały się pastwą płomieni.

Ostatnie doniesienia od Królewica Następcy tronu są z Eichstadt pod dniem 29 Sierpnia, gdzie iak nayuprzeymiey był przyięty. Podług iego przepisu podróży, powracaiąc z Włoch przybędzie dnia 27 Października do Augszburga, a ztamtąd na początku Listopada stanie w Schonen.

Z Bruxelli d. 11 Września.

Xże Wellington oczekiwany tu iest w krotce w przeieździe do Wiednia.

W Gandawie pracuie codziennie około nowey cytadeli przeszło 700 ludzi.

Dotychczaszowy Sekretarz poselstwa naszego przy Dworze Berlińskim, P. Heckeren van Enghuizen, mianowany został sprawuiącym interessa przy Ziednoczonych Stanach Ameryki.

W Amsterdamie podczas ostatniego iarmarku czapnik stanął przed iednym kramem, z założonemi podług swoiego zwyczaiu w tył rękami, i przypatrywał się wystawionem towarom, gdy niespodzianie poczuł coś w ręce, ścisnął i postrzegł złoty repetuiący zegarek, z takimże łańcuszkiem i wielu drugiemi pieczątkami. Nieznany dobroczyńca zniknął i gdy się obrócił dostrzegł tylko, iż zupełnie nieznaioma mu twarz do niego się uśmiechnęła. Podeyrzany ten dar uczynił czapnika niespokoynym i zaniosł go do policyi, opowiedziawszy uśmiech nieznaiomego. Na zapytanie czyli nie uważał iak był ubrany, co miał na głowie, & Tu zamilkł czapnik, ale nakoniec po nieiakiey namowie wyznał: że nieznaiomy miał na głowie taką samę czapkę iak on nosi, że niedawno iakiś pan przyniosł mu skórę, aby z niey 12 czapek wykroił, on wykroił 13, a ponieważ podobała mu się skura zastawił ostatnią dla siebie. Natychmiast wysłano sługi policyyne do imania na mieście, kogo w podobney postrzega czapce, i niewyszło pół godziny, gdy całą bandę 12 złodzieiów schwytano, z których ieden wyznał, iż czapnika wziął za swoiego kollegę i czemprędzy włożył mu w rękę zegarek, ponieważ ten któremu go wykradł, szedł za nim.

Z Zemlina d. 31 Sierpnia.

Nigdy zwycięztwo Greków nad Churszyd Baszą nie było podobnieyszem do wierzenia, iak tą razą. Churszyd opuścił d. 12 Lipca Larissa i postąpił z znacznem woyskiem przeciw Morei. Nagle nadeszło doniesienie, że przegrał krwawą bitwę i zaraz potem powrócił z małym korpusem do Larissy. Wtymże czasie przywieziono tam znaczną liczbę ranionych i cała okolica sądziła, że woysko Churszyda zniesione zostało. Biedni oszukani Grecy nie posiadali się nawet u na... z radości, aż dzisiay Basza Belgradzki ogłosić kazał zdobycie Morei. Nigdy pewnie nie obudzono się okropniey ze snu. Zresztą powrot Churszyda do Tessalii był skutkiem dywersyi kapitanów Dimanty i Tassis, na ktorych pobicie pośpieszył.

Z Zante d. 2 Sierpnia.

Woyska opuściły zdraycę Odysseusza i rozpierzchnęły się po górach Parnassu i Phokis. — Podczas nieobecności P. Maitland postrzegamy z strony Anglików większą łagodność w rozrządzeniach względem Greków. Rodzinie Koryntskiego Senatora Papadiamantopopulo i wielu innem, które za zbliżeniem się Turków ztamtąd uciekły, dano tu przytułek. Tymczasowy naczelny Lord Kommissarz, P. Adam, ożeniony z Greczynką, okazuie chwalebną łagodność względem nieszczęśliwych.

Z Tryiestru d. 2 Września.

Nadeszły tu wczoray z Korfu okręt przywiozł niepomyślną wiadomość z Mo-

rei. Churszyd Basza z przebaczeniem na Scio użytem otworzył sobie drogę do Morei. Kogo miecz Turecki dosięgnąć nie potrafił, ucieka na wyspy i przeklina przybyłych z zagranicy Jpsylantego i innych. Grecy padli także ofiarą swey łatwowierności, i nayłagodnieyszą za nią karą byłby los, iakich spotkał Jzraelitów na wschodzie. O oszczędzeniu, chociażby nawet Sułtan pragnął, myślec nie można przy rozdrażnieniu Muzułmanów. Morcia stanie się cmentarzem. Zresztą Grecy tuteysi przy powszechnem rozbiciu się ich nadziei, chwytaią nayslabsze nowiny, iak n. p. że flotta Turecka, która d. 7 Sierpnia zabrała z Patras nowego Kapitana Baszę, d. 13 płynąć do Morei pobitą przez Grecką została.

Od granic Włoskich d. 3 Września.

Podług doniesień z Medyiolanu Arcyxiąże Rainer, Vicekról Lombardsko-Weneckiego królestwa, odebrał kilka sztafet z Wiednia względem odbydź się maiącego w Weronie Kongressu. W ciągu tego miesiąca uda się sam do Wenecyi, dla przyięcia N. Cesarza Rossyi. NN. Cesarstwo Austryiaccy udadzą się z Werony do Medyiolanu, gdzie kilka tygodni zabawią. Królowie Neapolitański i Sardyński, W. Xże Toskański i Xże Modeński udadzą się niewątpliwie na Kongress do Werony.

Powabne wieyskie mieszkanie zmarłey Królowey Angielskiey Karoliny nad Jeziorem Como, kupił niedawno Medyiolański Bankier Marietti za 1 mill 200,000 Fr. Ulepszenia, które tam Królowa podczas swoiego mieszkania poczyniła, podaią do 60 o fun. szterlingów. Mieszkańcy Como okoliczni z wielką pochwałą wspominaią zmarłą Królową. Nienawidzą zaś Bergamiego i iego rodzinę, która też nie pokazała się tam od wyiazdu Królowey.

Xiężna Łukieska obchodziła imieniny swoie rozdaniem znacznych darów ubogim rodzinom; podczas teyże uroczystości postawiony został na placu zamkowym marmurowy posąg Króla Hiszpańskiego Karola III. (Dziada Xiężny Jmć.)

Do Genui zawinął d. 31 z. m. bryg Jonia, który zabrać ma do Korfu przybydź tu wkrótce maiącego z swey podróży do Niemiec i Szwaycaryi Naczelnego Lorda Kommissarza wysp Jońskich, P. Maitland.

Z Neapolu d. 24 Sierpnia

Dziś przy rozwidnieniu wyrzucał znowu Wezuwiusz płomienie.

Królewskie muzeum wzywa zdatnych artystów do odnowienia iego obrazów. — Akademiia miasta Pesaro postawiła popiersie swoiego ziomka Rosini w sali posiedzeń. Wiele lat upłynęło, niżeli sobie przypomniano uczcić pamięć Alighieri, a Tasso pozbawiony iest dotąd tey cześci.

Zdaie się, że iuż zakończone zostało mianowanie officerow do nowego woyska, które powiększey części padło na officerów rozwiązanego woyska z zachowaniem ich stopniów i lat służby. — Wyrok Królewski stanowi, iż na więzienia woyskowe przeznaczone są wyłącznie od 1 Września miasta Neapol, Kapua, Gaeta, Peskara, Aquila, Salerno, Katanzaro, Foggia, Lekce, Palermo, Messina, Sirakusa i Trepani.

Przed zamek Sangro w Abruzzy przybyła banda rabusiów i żądała od bogatego właściciela żywność i pieniędzy; ale że on przygotowany był do obrony, odeszła z zagrożeniem wielkiey zemsty. Jakoż dopełniła tego; nietylko liczne iego stada częścią zabrała, częścią pozabiiała, ale nadto wielu iego pastuchów okropnie zamordowała.

Życzących trzymać Gazetę Krakowską od 1go Października r. b. uprasza iey Redakcyia o wczesne się zgłaszanie.

DODATEK DO Nro 78. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 29 WRZESNIA 1822 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 19 Września.

Jego Cesarzewicowska Mość Arcyxiąże Franciszek Karol (drugi syn J. C. K. Mci) powrócił tu d. 17 b. m. o godzinie 6 w wieczor w pożądanym stanie zdrowia z obiazdu części Monarchii Austryackiey.

Z Berlina d. 21 Września.

Nayiaśnieyszy Krol wyiechał wczoray z Potsdamu z niewielkim orszakiem na Kongres do Werony. J.K.M. uda się naprzód do Merseburga, gdzie zebrany na iesienne obroty 4ty korpus woyska obeyrzy, i przez Frankfort nad Menem w dalszą uda się drogę. Na czas swey niebytności raczył J.K.M. zastępcą swoim postanowić J. Krolewicowską M. Królewica Następcę tronu.

Wczoray rano nadeszła tu przez sztafetę nader przyiemna z Petersburga wiadomość, że J. Cesarzewicowska M. Wielka Xiężna Lederowna (Małżonka W. Xcia Mikołaia) d. 11 b. m. o godzinie w pół do piątey z rana szczęśliwie Wielką Xiężniczką rozwiązaną została, którey nadane zostało nazwisko Olga Mikołaiewna. Tak W. Xiężna, iako nowo narodzona iey córka znayduią się w dosyć dobrym stanie zdrowia.

J.K.M. raczył Ministra stanu Voss powołać do czynney służby i mianować go Viceprezesem rady stanu i Ministrów.

Z Stambułu d. 26 Sierpnia.

(Z Dostrzegacza Austryiackiego.)

Okoliczności, które towarzyszyły zaprowadzeniu nowego Patryiarchy Greckiego, okazuią na nowo iak dalece Porta pragnie uniknąć wszelkiego podeyrzenia o nienawiść lub lekce ważenie religii Chrześciiańskiey. Nigdy ieszcze nie okazano Patryiarsze większych względów. Jak tylko dowiedziała się Porta, że wybór padł na Anthimos, Biskupa Chalcedonu, rozkazała zaraz zawieść go do patryiarchalnego domu na Fanar. Nazaiutrz został z wielką okazałością przy assystencyi 12 Biskupów i 5 dyiakonów do pałacu W. Wezyra przyprowadzony. Tu odebrał z rąk iego potwierdzenie W. Sułtana i honorowy kaftan; ostatni zaszczyt spotkał nawet do zadziwienia obecnych resztę Biskupów. Ztamtąd udał się w okazałym orszaku przez nayludnieysze ulice stolicy do patryiarchalnego mieszkania; 5 urzędników seraiu, których przy podobnych zdarzeniach nigdy niewidziano, przestrzegali porządku. Patryiarcha i wszyscy Biskupi iechali na koniach, co dawniey iednemu tylko Patryiarsze, a naywięcey dwiema Biskupom, których

chrzestnemi iego oycami nazywano, dozwolonem było. Instalacyia odbyła się w Metropolitalnym kościele w obecności kilku tysięcy Greków. Sułtan i wszyscy Ministrowie Porty zrzekli się tą razą zwykłych przy mianowaniu nowego Patryiarchy podarunków, które do 2000 piastrów wynosiły; mówią nawet, iż Sułtan z własney kassy wynagrodził niższych urzędników seraiu za poniesioną przez to zrzeczenie się szkodę.

Nowy Patryiarcha wydał zaraz list pasterski, w którym oznaymił, iż nabożeństwo zwane Panegirium, które dawniey odbywało się na przemiany po wszystkich kościołach i kaplicach po przedmieściach, ale dla rokoszu było przerwane, dozwoliła znowu Porta odprawiać i szczególnieyszą zapewniła mu opiekę. Napomina oraz gminę do spokoynego i porządnego postępowania w duchu Chrześciiańskim. Kobietom zaś zaleca skromność, obyczayność i unikanie przesady w stroiach.

Zmiana Patryiarchy i całe przy tem postępowanie Porty, pomyślny w teraźnieyszem położeniu rzeczy sprawić może wypadek. Mianowanie zmarłego Patryiarchy nastąpiło podczas zaburzenia nie w przepisanym sposobie i gdyby powstańcy byli zwyciężcami, pewnieby go za głowę kościoła nie byli uznali. Teraz zaś nikt prawności iego wyboru zaprzeczyć nie może, i ieżeli Porta wierną będzie przybranemu teraz systematowi, nowy ten Patryiarcha stanie się pośrednikiem między nią i Greckiemi iey poddanemi.

Podpisany podaie do wiadomości, że odtąd nie po Złp. 4. lecz po Złp. 5, na Dzieło *De vi artis Medicae in Theologiam practicam, additamentum, ad medicinam pastoralem*, prenumerowane będzie. Ci, którzy dotąd prenumerowali odbierą po Złp. 4 Exemplarz, pożniey będzie sklepowa cena Złp. 6. To Dzieło iest approbowane przez Medyczny i Teologiczny Fakultet.

Fr. Jussen Xiądz, w Gm. II Nro 213.

DONIESIENIA.

Podaie się do publiczney wiadomości, iż w skutek Rezolucyi Trybunału pierwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego okręgu z dnia 14 Września 1822 r. do N. 3431 wydaney uchwały Rady familiyney z dnia 24 Sierpnia 1822 roku w Sądzie Pokoiu Okręgu II. Wolnego Miasta Krakowa w Opiece małoletnich po niegdy Onufrym i Katarzynie Woycickich małżonkach odbytey zatwierdzaiącey, Kamienice po niegdy Onufrym i Katarzynie Woycickich małżonkach oraz Wiktoryi Kluziewiczowey, Babce małoletnich Woycickich pozostałe, na Kazimierzu przy Krakowie pod Liczbami popisowemi 18 i 180 stoiące, przez publiczną Licytacyą więcey daiącemu za gotową srebrną monetę sprzedane będą pod warunkiem:

1.) Że pierwsze wywołanie zacząć się ma od ustanowioney przez w sztuce biegłych wartości; to iest;

a. Dom po Woycickich od summy złp. 2167, zaś

b. Dom po Kluziewiczowey od summy złp. 2370.

2.) Dom każdy oddzielnie ma bydź sprzedany.

3.) Chęć licytowania maiący złoży na vadium dziesiątą część summy szacunkowey.

4.) P. Katarzynie z Woycickich Siweckiey wolno będzie licytować bez złożenia vadium, ile że ta ma prawo do połowy tychże nieruchomości.

5.) Naywięcey daiący otrzyma przysądzenie.

6.) Otrzymuiący przysądzenie powyższych Realności obowiązany będzie w dnia czternastu połowę z licytacyi wypadaiącą na ręce Pani Katarzyny z Woycickich Siweckiey iako już usamowolnioney przez zawarcie związków małżeńskich z P. Pawłem Siweckim wyliczyć, zaś drugą połowę w powyższym przeciągu czasu winien będzie na rzecz małoletniego Karola Wóycickiego na obydwóch domach urzędownie zabespieczyć i procent po pięć od sta regularnie opłacać, czego Opiekun scisle pod własną odpowiedzialnością dopilnować winien, którą tenże małoletni, aż po doyściu do lat pełnoletności mocen będzie odebrać.

7.) Niedotrzymuiący ninieyszych warunków nie tylko utraci vadium, koszta nowey licytacyi zastąpi, ale nawet niedobór jakiby się okazał nadgrodzić niezawodnie winien będzie. Przeto do licytacyi przedstanowczey termin na dzień 6ty Listopada r. b. 1822 na godzinę 10tą ranną naznacza się, w ktorym to terminie chęć licytowania maiący w Kancellaryi Notaryalney przy ulicy Grodzkiey pod L. 84 znayduiącey się przed podpisanym jako do tey sprzedarzy delegowanym zgłosić się zechcą. — W Krakowie dnia 25 Września 1822 roku.

Ignacy Rogalski, Notaryusz.

Podpisany Notaryusz Publiczny w moc Rezolucyi Trybunału Pierwszey Instancyi Wolnego Miasta Krakowa z Jego Okręgiem w dniu 21 Września 1822 r. do L. 3179 wydaney zawiadomia Publiczność, że Ruchomości po ś. p. Hrabi Sta: Szaniawskim pozostałe iako to: srebra, zegary, suknie, bielizna stołowa bielizna do noszenia, pościel, stolarszczyzna, książki, miedź, żelaziwa, blaszanne naczynia, porcelana, faians, szkło, mosiądz, portrety, malowidła, źwierciadła, pasy, karabele, broń, powozy i szory dnia drugiego miesiąca Października r. b. o godzinie dziesiątey ranney w Krakowie w domu przy Ulicy Grodzkiey pod L. 180 stoiącym przez publiczną licytacyą za gotowe pieniądze sprzedawane będą. Chęć przeto licytowania maiących zaprasza się. — W Krakowie dnia 23 Września 1822 r.

Ignacy Rogalski, Notaryusz.

Stósownie do Rezolucyi Trybunału I. Inst: W. M. Kr. i J. O. w dniu 30 Sierpnia r. b. do L. 3205 zapadłey, zatwierdzaiącey Uchwałę Rady familiyney nad małoletnią Agneszką Jutrzyńską postanowioney z d. 25 Lipca r. b. odbędzie się w Biórze podpisanego Notaryusza w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 225 będącego, w dniu 12 Października r. b. o godzinie 10 ranney przedstanowcza licytacyia Domu tu w Krakowie na Smoleńsku pod L. 208 stoiącego w summie 1187 Złp. urzędownie oszacowanego; o warunkach licytacyi w Kancelaryi podpisanego Notaryusza dowiedzieć się mogą chęć nabycia maiący. — W Krakowie d. 28 Września 1822 r.

Antoni Matakiewicz, Notaryusz.

Dyrekcya Główna Górnicza. Z mocy Reskryptu Wysokiey Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi z dnia 2 Września 1822 r. N. $\frac{5210}{1783}$ z Sierpnia 22 działaiąc, czyni niniejszym wiadomo, iż w dniu 18 Października r. b. przez publiczną licytacyą naywięcey ofiaruiącemu sprzedana będzie partia Cynku z 600 do 800 Cett. zakładaiąca się, to jest tyle ile w 40 muflach w trzeciey Hucie Cynkowey Konstantyna w Dozorstwie Olkusko Siewierskim do dnia 31 Grudnia r. b. po potrąceniu własnych potrzeb wyprodukowano będzie. Życzący sobie nabycia tey partyi Cynku, raczą się w powyzszym dniu o godzinie 10tey z rana w Biórze Główney Dyrekcyi Górniczey w Kielcach znaydować, i w stósowne dziesięć procentowe vadium zaopatrzyć. — Cena od ktorey licytacya nastąpi przyięta iest za każden Centnar sto funtów Polskich wynoszący po złp. 36 gr. 13. Inne Warunki przy licytacyi ogłoszone zostaną.

Dyrektor, *Ullman.*
Za Sekretarza Jen: *Zarski.*

Dnia 30 Września 1822 roku o godzinie 9tey ranney w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 26 i 27 to iest w Kancellaryi podpisanego Komornika sądowego wypuszczone będą przez pub. licytacyą wszelkie dochody domu w Krakowie przy ulicy S. Jana pod L. 486 sytuowanego w drodze Exekucyi Sądowey prawnie zatradowane, a to na lat dwa od 1 Stycznia 1823 roku do 1 Stycznia 1825 roku trwać maiące; maiących chęć licytowania zaopatrzonych w vadium złp. 150 na oznaczone mieysce i czas zaprasza. — W Krakowie dnia 24 Września 1822 roku.

T. Jarzyński, Kom. Sąd.

Dnia 4 Października r. b. 1822 w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 26 i 27 o godzinie 9tey ranney, a o 3ciey z południa, to iest w Biórze podpisanego Komornika, odbędzie się licytacyia publiczna wydzierżawienia dochodów domu na Smoleńsku przy Krakowie od L. 206 stoiącego, a to na lat dwa od 1go Października r. b. do 1go Października 1824 trwać maiące. Poczem sprzedane będą różne obrazy oleyne, pasy złoto i srebrno lite, kontusze, futra, i t. d. garderoba; chcący licytować docho y domu zaopatrzeni w Vadium Złp. 90 w oznaczony czas i miey ce przybędą. gdzie warunki dzierżawy przed rozpoczęciem się licytacyi będą odczytane. — W Krakowie d. 26 Września 1822 roku.

Jarzyński, Kom: Sąd:

Gdy dwa skrypta iakoby przez Michała Skorupkę, na rzecz Ignacego Łoiewskiego, imo na summę 289 czer: zło: 2do na summę 1700 czer: zło: obydwa iedney daty w Ciślicach dnia 30 Maia 1797 wydane znayduiące się w rękach tegoż Łoiowskiego są przez niżey podpisanego o nierzetelność i fałsz za karżone; przeto ostrzegam każdego, aby takowych skryptów w sporze będących nie nabywał, inaczey bowiem sam sobie szkodę przypisać winien będzie. — Dań w Klimentowie dnia 7 Września 1822 r.

Józef Skorupka.

Odpowiedź, na ostrzeżenie przez W. Józefa Skorupkę, w dodatku Gazety Krakowskiey N. 75. z dnia 18 Września 1822 r. położone. Znayduiąc ostrzeżenie przez W. Józefa Skorupkę przy Gazecie iak wyżey podane, a kilkorako P. Publiczność krzywdzące. — Raz z odurzania, ponieważ orzekuiąc o zaskarżeniu Rewersów przez ś. p. JW. Michała Starostę Skorupkę w Ciuślicach dnia 30 Maia 1797 r. na cz. zł. 289 i na cz. zł. 1,700 na imie moie wydanych, opuścił oddzielnie zapewnione cz. zł. 215. — Opuścił szczególniey to: że Rewersa takowe nie są, ale iuż były zaskarżane, — lecz po prowadzonym od Stycznia 817 r. do Lipca 1822 r. ciągłym processie, a w tym: po zapadłych, i wydanych ich Wyrokach w Wys. Trybunale I. Inst. i ich w Wys. Tryb. Appel. Sądów Miasta W. Krakowa, podnieść te Skrypt dozwalaiących, tudzież po zapadłey decyzyi ostatniey d. 3 Czerwca r. b. 1822. w Prz. Akademii Krakowskiey Uniwersytetu Jagiellońskiego przez Doktorów i Professorów Prawa z Konkluzyą: iż W. Józefowi Skorupce nie służy Prawo odwołania się do Sądu III. Inst. z wniesionego Rekursu, takowe Skrypta dopiero po ukończoney Sprawie z zadania im fałszu i nierzetelności (nigdzie przez W. Józefa Skorupkę, pomimo przywodzonych wszelkich nie sprawdzonych wynalazków tylko process przedłużaiących, nie dowiedzionych; a owszem: zdaniem przez w sztuce biegłych, po przysiędze dopełnionym, sprawdzonych, i wzmocnionych) z Aktów Sprawy Wys. Trybunału Sądów Rzeczypospolitey Krakowskiey, wydane zostały. Drugi raz krzywdzi ostrzeżenie Publiczność z uymy Światła Jey, i ostrożności. Któż wczasach dzisieyszych nie pewne, i nie prawne rzeczy, bez przekonania się wprzód o ich ważności nabywa? I któż akta wszelkie zbywania, nabywania i t. d. bez zgrontowania dowodów działa? Byliby ludzie w tym razie tyle nie bacznemi dla siebie, ile ostrzeżenie przez W. Józefa Skorupkę, posunęło się o tem mniemać. Ostrzeżenie więc przez W. Józefa Skorupkę, dało powód do tey odpowiedzi, i późnieysze kroki podobne przez niego gdy nastąpią, dadzą równie powód dalszego istoty rzeczy wyiaśnienia. Tu tylko w końcu resztę uwag z ostrzeżenia, i z tey odpowiedzi wypływaiących, światley i prawo znaiącey Prześ: Publiczności oddaię. — W Krakowie dnia 20 Września 1822 roku.

Sebastyan Ignacy de Łoiewski Geom. pr. b. C. Rz. W. X. W. i Kr. Pol.